Ч. 78 (11.419). Львів, вівторок 9. квітня 1929. [illegible] Рік XLVII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

## Відкладана кріза.

*Львів, 7. квітня 1929.*

Кріза польського уряду затягається. А положення на політичному та господарському фронті з дня на день стає гіршим. Почали на ту тему широко писати пресові органи всіх польських політичних груп. На їх сторінках видно вже й статті фахових господарників, професорів та знавців з іменами. А в них ради на тему, як вийти з важкої ситуації, та що насамперід треба ратувати. Бо кепсько в Польщі з промислом, кепсько з торговлею, не добре з фінансами, важко й з пасивним торговельним білянсом, а ще гірше з податковою системою, що вимагає конечних реформ. А попри всі ці труднощі повисла над польським державним життям ще й такої ваги справа як зміна конституції. Положення таки дуже серіозне та незвичайно важке для успішного опанування.

В такий важкий мент прийшло, як це зрештою звичайно буває в аналоґічних хвилях, до крізи уряду. Прем. Бартель мав заповісти своє уступлення ще перед трьома тижнями. Досі не може зреалізувати тієї своєї заповіди з ріжних причин, а найважнішою з них буде мабуть та, про яку пише, звичайно добре поінформований „Курєр Віленьскі“ ось що: „Справа зміни уряду відсунена на протяг тижня тому, що децидуючі чинники хочуть використати цей час на створення і обговорення концепції будучого кабінету. Тимчасом буде мабуть обговорена справа речинця зміни уряду і взагалі справа обсягу змін, евентуально персоналій, то є особи премієра і тих тек, в яких мають наступити зміни“. Отже компетентні чинники продумують над концепцією будучого уряду і через те продовжується сам процес крізи. Видно, що придумати концепцію дуже важко. Бо справа премієрства марш. Пілсудського, який сам собою заступає програму праці та виключає всяку згори придумувану політичну концепцію, як видно з польської преси, безповоротно впала.

Тому то найбільше клопоту мають відповідні чинники з обсадою становища премієра. При виборі кандидата на те становище силою факту мусить відгравати велику ролю справа його відношення та уложення його політики до сойму. Отже упорядкування відносин уряду до сойму і навпаки висувається на перший плян при вирішуванні урядової крізи. Воно так і мусить бути, коли зважити, що перед законодатними установами стоїть така важна справа до вирішення як зміна конституції та негайне поладнання деяких господарських справ.

У краківському „Часі“ з дня 7. квітня читаємо в статті проф. Кшижановського про те, що сойм повинен зібратися вже в травні, щоби скоро „полагодити законопроєкти про фінансування будівельного руху і центрального Земського Банку почасти з державних фондів“. За тим промовляють вимоги державного інтересу.

Виходить, що навіть у деяких дуже близьких до санації і в деяких санаційних колах панує пересвідчення, що в імя ратування загроженої господарської ситуації слід новому урядові йти на співпрацю зі соймом. Чи таксамо думають найвідповідальніші в Польщі чинники — невідомо. На всякий випадок можна догадуватись, що над тією програмою вони не думати не можуть, як з уваги на внутрішнє положення так також з уваги на міжнародню коньюнктуру, а окремаж з уваги на особливо важну для Польщі чутливість ньюйорської біржі.

І саме міркування тих чинників над цими проблемами так дуже відкладають дефінітивне поладнання крізи. Це їм тим важче зробити, що в гру замішана їх амбіція. Піти проти сойму та вести з ним далі війну шкідливо й непосильно, а піти на стрічу соймови і піддатись евентуально його диктатові — значить скомпромітуватись та передати в наслідку і всю владу соймові, точніще його урядові. Ось і вся причина відкладання та зволікання з розвязкою крізи, яка, до речі кажучи, стала тепер для відповідальних за її поладнання чинників своєрідною квадратурою кола.

## ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

### Антисемітизм на Україні.

Про те, що на Україні росте антисемітизм, довідуємося з усяких джерел, між іншим із більшовицьких, а нині хочемо занотувати ще один авторитетний голос більшовицького органу „Пролетарська Правда“ в тій справі. Отже київська „Прол. Правда“ з 3. квітня принесла передову статтю п. н. „Рішуче проти антисемітизму“. В ній читаємо:

„У цей час, коли виявляється активність ворожих пролетарській державі клясових сил, активнішають і антисемітські прояви... Вороги радянської влади, контрреволюціонери, куркулі, непмани, попи намагаються особливо спекулювати на тих труднощах, які ми переживаємо. Кожну затримку, кожне ускладнення в нашому будівництві, ці елементи пояснюють так, щоб скермувати свідомість мас на рейки зоольоґічного націоналізму, насамперед — антисемітизму. Антисемітизм спостерігається і на селі, і в місті, подекуди по підприємствах, подекуди в установах, подекуди в школі — отже серед окремих груп робітників, селян і інтеліґенції. Нерідко трапляються випадки, коли ця контрреволюційна отрута позначається й на окремих партійцях. Антисемітизм виявляється в ріжних формах: і в прихованій, і в отвертій, і часом навіть набирає погромницького контрреволюційного характеру. Адже останніми часами наша газета писала про випадки брутального хуліганського катування окремих робітників евреїв серед окремих антисемітів-робітників на деяких підприємствах України. Нещодавно був випадок, коли побили еврейських акторів у Дарницькому клюбі“.

Далі довідуємось зі статті, що дуже інтензивно поширюється антисемітизм передовсім у Київі. Якуж раду подає на те „Пролетарська Правда“? Цілком банальну, а саме: боротися з антисемітизмом. Але як? І тут саме, у відповіді на „як“, міркування „Пр. Правди“ перестають бути банальними і набирають троха поважнішого характеру. Подекуди вони стають навіть небезпечно погрозливими для антисемітів.

Насамперід ґазета ця стверджує, що „примеренське ставлення до антисемітизму (видно, що таке там є і серед комуністів і серед представників радвлади — Ред.) є примеренством до контрреволюції, до ворогів радянської влади, до свідомих чи несвідомих реставраторів старого ладу“. З уваги на велику шкідливість „примеренства“ з антисемітизмом „Прол. Правда“ (не забуваймо, що головний редактор того щоденника Щупак є з походження жидом!) пропонує: а) „нещадно вичистити з партійних лав усіх тих окремих партійців, що хоч у найменшій мірі хворіють на антисемітизм“; б) щож до впертих, „злісних“ антисемітів, то до них треба приноровлювати такі заходи, „яких вживають до ворогів соціялістичного будівництва“, то значить приноровлювати до них судовою дорогою „найвищу міру соціяльного захисту“, що знов на зрозумілій мові означає: антисемітів, як контрреволюціонерів, розстрілювати! Вимога без сумніву грізна і заносить старозавітною жидівською мстивістю; в) розвести пропаґанду проти антисемітизму на селі; г) звернути особливу увагу на школу та вчителів, що часто потурають антисемітизмові серед дітвори, бо „школа наша мусить бути наскрізь інтернаціональною“. В даній ситуації виходить, що інтернаціоналізм рівнозначний з фільосемітством; д) „до злісно активного, контрреволюційного антисемітизму треба, крім того, вживати репресивних заходів, судові органи повинні швидше, активніше реаґувати на такі факти“.

Ось ті ради, які дає „Пролетарська Правда“ для боротьби з антисемітизмом. Вони грізні щоправда, але ні трохи не переконуючі. Від них, якщо їх приноровити до життя, антисемітизм переходово може й притих би, але це булоб тільки переходове явище, бо фактично він ще більше скріпивсяб — тільки в прихованому виді. Репресивними засобами не можна вилічити нікого від антисемітизму. Неможливе це особливо там, де він має такі глибокі політичні та соціяльні причини, як на Україні. А вже цілком минаються з цілю такі ради тоді, коли населення має враження, що їх авторами є самі таки жиди.

—o—



### Більшовицький некрольоґ для „Союзу Українок“.

Розвязали у Львові польські урядові чинники „Союз Українок“ і врадувалася з того приводу більшовицька братія аж у Київі. Тамошня „Пролетарська Правда“ помістила навіть відповідний, як і годиться комуністичному органові, свого роду „революційний“ некрольоґ пера якогось С. Лешка. З деякими квітками „лешківської“ фантазії варто познайомити і наших читачів. Ось і вони:

„У Львові істнувала досі організація „Союз Українок“. Назва сама собою нічого не каже. Українки є ріжні. На Радянській Україні є новий тип українки, яка підноситься з найбільше пригнічених у минулому мас до найвищих щаблів політичного й культурного життя. Українська жінка-селянка в сільраді, кооперативі, українська жінка-робітниця в міськраді, завкомі, робітниця й селянка — у виконкомах і навіть наркоматах, у робфаках та ВИШ-ах — одно слово, тип нової громадянки, свідомого й активного будівника української соціялістичної держави. Є й на західних землях робітниці та селянки. Але-ж помилився б той, хто думав би, що вони мають щонебудь спільне з товариством „Союз Українок“. Переважна маса в полоні темряви та злиднів, подвійно почуваючи на собі соціяльний і національний гніт, у якому перебувають українські трудящі маси. Тільки підчас найгостріших вибухів соціяльного й національного протесту раз-у-раз виявляє себе оця затуркана й закована в кайдани жінка. І лише невелика кількість передових жінок стоїть на передових позиціях систематичної революційно-пролетарської боротьби, свідомо обстоюючи комуністичні гасла й працюючи в нелеґальних обставинах, раз-у-раз зазнаючи разом із чоловіками революціонерами-комуністами всіх тих тяжких репресій, на які дуже „щедрий“ сучасний польський режім. О, від цих усіх трудящих жінок дуже й дуже далекий „Союз Українок“. Де там звичайній робітниці й селянці до тих шляхетних пань, які засідають у цьому товаристві. Тут панують переважно пані-докторові, цвіт ундівського громадянства. Дарма, що ця організація офіційно називає себе національною, а разом з цим не обнимає й таких цілком давно модних для буржуазного жіночого громадянства гасел, як рівноправність жінки, а справді це — звичайнісінька собі міщанська установа, на прапорі якої з найбільшою яскравістю вимальовується культ дружини та матери, як саме бути гарною дружиною, як саме добре виховувати дітей, — і все це, звісно, з погляду того, як „ведеться“ в буржуазному світі, з погляду тупої еґоїстичної моралі“.

Досить! Наведеного вистарчить, щоби зрозуміти автора цього своєрідного некрольоґу та збагнути, чого він вимагав би від „Союзу Українок“. Отже комуністичний „оборонець“ покривджених і пригнічених бажав би, щоби наше жіноцтво не займалося ні родиною, ні вихованням дітей, а йшло все на фронт „пролетарської революції“, то значить, щоби плюнуло на всяку родинну мораль та перетворилось на більшовицький зразок у „жрекинь“ вільної любови, що обслуговувалиб потреби „піонірів“ соціяльної революції. Та того він мабуть ніколи не дочекається. Бо українська жінка мусить бути перш за все доброю українською громадянкою-патріоткою, щоби бути доброю матірю та виховательскою нових українських поколінь. Ніяка жіноча організація не перетвориться в нас ніколи в установу зорганізованих гетер. Бо нація не потребує розвалу родини, що є підвалиною суспільної орга-

…нізації та моралі, а навпаки наша поневолена нація потребує скріплення авторитету, закріплення суспільної і національної ваги родини, потребує збереження для родини тієї першорядної ролі в національному житті, яку вона відгравала вже цілі віки і яку буде і мусить відгравати доти, доки жива нація українська.

Щож до заміту в тому, що „Союз Українок" не „обіймає навіть таких давно модних гасел, як рівноправність жінки", то видно, що автором „некрольогу" є комплетний анальфабет у справах нашого жіночого руху, або людина безконечної злоби та упередження до всього, що не гармонізує з брехливими гаслами про всеспасенність „пролетарської диктатури" та ще більше нікчемними і наскрізь брехливими кличами про передову, незвичайно відповідальну ролю жінки на Радянщині. Більшовики зробили досі стільки для жіночого руху, що розвалили родину своїм законодавством, викривили та спліндрували полову мораль, а жінку-матір звели до ряду торговщиці материнством.

## Палестина.

**Проблема жидівської кольонізації в Палестині.**

Єрусалимський кореспондент „Берлінер Таґеблятту" подає цікаві інформації про ріжні стадії жидівської кольонізації в Палестині. Правда, ці інформації не обіймають цілости проблеми тієї кольонізації, бо лишають цілковито на боці жидівську кольонізацію по містах та містечках Палестини. Зате освітлено тут найцікавішу проблему, а саме проблему сільсько-господарської кольнізації та її труднощів. Хоч Палестина має на загал добрий ґрунт, одначе наслідком довгих століть запустіння, а ще більше наслідком браку води девять десятих усіх ґрунтів Палестини використовуються лише для скотарства й ужиття цих ґрунтів для хліборобських цілей вимагало би дуже великої праці й не менших інвестицій на переведення обводнення. Сіоністичний земельно-кредитовий банк „Керен Каємет" свого часу не звернув на це відповідної уваги, і від 1920 р. аж до кінця минулого року вся практична жидівська політика щодо скуповування землі концентрувалася на тому, що в Палестині називають „визволення Емеку". Це є велика долина між Гайфою й Тиверіядським озером, яка відділяє Галилею від Самарії. Це є старе поле боїв жидівського народу в Палестині. Можливо, що при закупні власне цеї частини Палестини грали ролю деякі моменти романтичного націоналізму, можливо, що в тих часах (1921—1924 р.), коли тільки починається велика жидівська кольонізація до Палестини, вірилося, що вистарчить засобів на її відповідне переведення. В кожному разі сувора дійсність дала жорстоку науку. Емек, область з тяжким глиняним ґрунтом, бідний на воду та дощі, надавався лише до випасу худоби та до збіжевого господарства, галузей сільського господарства, які є особливо тяжкі для жидівських кольоністів, які привикли до легкої міської праці. Так повстала велика кріза, яка тягнеться вже два роки. Та ця кріза мала також свої добрі наслідки, бо змусила жидівські провідні круги критично переглянути свою дотеперішню кольонізаційну політику і виробити нову програму кольонізації. Тепер рішено почати закуповувати найголовніші й найкращі области Палестини, виходячи з того міркування, що вони краще будуть надаватися для жидівської кольонізації, а по друге, що коли ці „стратегічні пункти" будуть уже раз в жидівських руках, то нема чого боятися за решту.

Три великі позиції є тепер ціллю нової кольонізаційної політики: забрати в свої руки водні сили, які мають велику моторову силу й роблять родючими палестинські ґрунти, — це вже осягнено в концесії Рутенберга, забрати в свої руки використовування мінеральних скарбів, — це вже зробилося можливим через здобуття опцій на використовування мінералів Мертвого Моря, і нарешті, захопити в свої руки всі ґрунти, яких географічне становище надається до обводнення. На загал треба закупити около одного міліона дунамів, цеб-то коло 90.000 гектарів, які лежать головно в прибережній рівнині та долині Йордану й творять одну десяту до одної дванацятої частини всеї площі, здатної до оброблювання.

Жиди почали свій похід на ту частину обводнених ґрунтів, яка є найлекшою до оброблення й надається до плекання помаранч. Після крізи 1926 р. почав приватний жидівський капітал енергійно скуповувати ці ґрунти. На початку 1924 р. площа помаранчевих плянтацій виносила 34.000 дунамів, а з того лише 12.000 було в жидівських руках. А вже в кінці 1926 року ця площа виносила 60.000 дунамів і з того половина в жидівських руках. Ведення оранжевих плянтацій не вимагає особливої праці та знання, а дає великий дохід. Плянтація з 20 дунамів (7 і пів морґів), яка потрібує вкладу капіталу в 8.500 долярів, дає чистого доходу готівкою річно коло 1.500 долярів. Ці цифри виявляють кольонізаційну вартість цих ґрунтів для жидів. Коли їм пощастить дістати в свої руки бодай дві третини ґрунтів, придатних до плекання помаранч, цебто коло 200.000 дунамів, тоді вони зможуть оселити тут 9.000 родин, що матимуть забезпечене добре існування. Рахуючи на родину лише 5 душ, це дало би 45.000 жидівського населення. А досі в усіх сільсько-господарських кольоніях Палестини живе всього коло 30.000 жидівського населення, рахуючи й не-селян, при загальній цифрі жидівського населення в 150.000 душ. Таким чином помаранчеві плянтації зможуть у свойому дальшому розвиткові довести швидко до подвоєння жидівського населення Палестини й дати можливість легкої сільсько-господарської праці власне для жидівської міської еміграції. Тому не диво, що в останньому часі в напрямі скуповування цих ґрунтів та закладання помаранчевих плянтацій працює цілий ряд жидівських приватних груп — жиди з південної Африки, Канади, Америки, Англії, Угорщини, Німеччини й Бельгії. Окрема грошева збірка канадійських жидів уможливила набуття відносно великої площі в 50.000 дунамів.

Правда, можна висловити побоювання, чи не повстане кріза й надпродукція помаранч. Одначе покищо цього не слід боятися, бо досі майже всю продукцію закуповувала Англія й можливостей для розширення збуту є богато. В Палестині думають вже про будову власної торговельної фльоти для перевозу помаранч, яка була би в руках організації власників помаранчевих плянтацій.

Таким чином жиди поволі збільшують свої еміґраційні можливости до Палестини. А в дальшій черзі стоїть переведення таких завдань, як загачення Йордану, щоби витворити басен для обводнювання, реґуляція ріки Кісону і т. д. Коротко кажучи, не зважаючи на перші невдачі, праця щодо кольонізації Палестини енергійно ведеться далі.



## На протиалькогольному фронті.

**Наші успіхи.**

Акція за знесенням шинків на наших землях, не зважаючи на всякого роду перепони й перешкоди, може похвалитися дуже поважними успіхами. Успіх у цій боротьбі тим більше замітний, що ведено її виключно власними силами — без ніякої допомоги з якогонебудь боку. В порівнянні з польськими етноґрафічними територіями плебісцит за знесенням шинків у нас випав, як досі, просто преґарно.

Ось кілька офіціяльних даних про цю справу.

На основі переведеного плебісциту знесено досі шинки *лише у вісьмох громадах, положених на території корінної Польщі*, а саме в 1 громаді варшавського воєвідства, 2-ох громадах келецького воєвідства, 1-ій громаді білостоцького воєвідства і 4-ох громадах поморського воєвідства.

Зате на українських етноґрафічних територіях переведено голосування за знесенням шинків *147 громад львівського воєвідства, 50 громад станиславівського воєвідства і 15 громад тернопільського воєвідства*, разом у трьох східно-галицьких воєвідствах *212 громад*. На основі переведеного осьтак плебісциту впроваджено заказ продажі алькогольних напоїв і *знесено шинки в 108-ох громадах львівського воєвідства, 38-ох громадах станиславівського воєвідства й 4-ох громадах тернопільського воєвідства, разом в 150-ох українських громадах.*

Ці цифри є самі собою дуже потішаючі і ми можемо справді щиро радіти, що ця преважна справа знайшла такий спочутливий відгук у наших народніх масах. Одначе на тому ми не сміємо спинитися! Акцію за зношуванням шинків слід нам повести ще енергійніше й поширити її на всі повіти нашого краю, а також на північно-західні українські землі, де досі в цій справі ніхто й пальцем не кивнув...

Не зневірюймося перепонами, не опускаймо рук, коли бачимо маловірів, а то й ворогів нашої справи! Пильною, систематичною і витревалою працею мусимо перемогти. Всі на протиалькогольний фронт!

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

## БЕЗЖУРНІ ДНІ. 28)

**Оповідання.**

(Продовження.)

— Пусте! Пусте! Не в цих дрібницях тут справа! — відганяв Грицько від себе спомини. А Прометей! Прометей!

Ішов дальше задуманий. Поруч нього йшов Стецько. Увійшли вже добрий шматок дороги, як Грицько поглянув на Стецька і промовив тихо:

— Слухай!

— Що?

—Послухай, скажу тобі, як мені завалилася вся фабула про Прометея, а на це місце зродилася нова краса. В головних обрисах вже маю. Слухай!

— Про Прометея? Дай мені спокій! Або ні, послухай ти мене, що мені прийшло тепер на думку.

— Стрівай, а то забуду свій мотив.

— І забувай! Пустий мотив, коли їсть рокам твою душу і ти його в силі забути. Видно й не варта, щоб був народився!

XXIV.

Грицько замовк. І знову йшли добру хвилю мовчки, як він нараз спитав:

— Що хочеш мені оповісти?

— Послухай, скажи мені, що ти думаєш про старого Левицького?

— Дурне тобі в голові!

— Звідки знаєш, що дурне, коли ще й не почув?

— Чогож ти хочеш? Чому саме від такої дрібниці, як старий Левицький, почалися твої думки?

— Скажи мені: в чому полягає рабство, що в ньому живе наш нарід?... Скажи мені, в чому? Ти думав уже про це?

— Говори!

— Часто переходимо сотки разів поруч одної і тої самої річи і щойно за сто першим разом запримітимо на ній якусь нову прикмету. Часом ця аж за сто першим разом відкрита прикмета є саме й найбільше характеристична — а ми сліпі передше її не бачили... Ось буває я не в одному домі, бачив не одну сотку людей і щойно нині побачив я одну прикмету наших людей у ярмі. Ця наша мандрівка, почавши від заставленого годинника аж по цю хвилю, пуста, — але й пусті річи будять часто серйозну думку. Те, що я запримітив на старому Постригачеві і на Левицькому й на тому, що так грав у карти, зродило в мене багацько нових думок і тепер я зачинаю розуміти багацько, дуже багацько попереднього.

— Ти бачив старого Постригача? — продовжав Стецько по хвилі. — Скільки в нього життєвої енергії! Колиб так винайдено прилад до міряння людської енергії, то безперечно мав би він тисячі яких там енергоступенів. Ти бачив, ти чув, що від раннього ранку до пізної ночи він на ногах. Ще сонце не зійшло, а він уже лає візника й пастуха; лає і лає до пізної ночи! Він ніколи не всидить хвилі на одному місці, а все бігає, все мусить щось робити. Тут дата відривалася при воротах, його це дразнить, виводить з рівноваги і він мусить її зараз прибити. Прибиває звичайно зле, але прибиває. Минула хвилька і він побіг уже до телят: не мають що їсти і він лається знов. По хвилі дивишся, а він уже на полі лає робітників. Не в силі встояти супокійно, помагає накладати снопи і так далі й так далі, день за днем. А навіть це болото перед воротами і це — вислід його енергії. Бо з яким трудом, з якою впертістю й вірою в добру справу боронить він його перед засипанням, перед жінкою!...

— Це він, старий, а що було, як він був ще молодий?! І от прийшло мені на думку: колиб ми не були рабами, а мали свою державу, свою власну хату, і колиб так Постригач був дістав інше виховання і мав нагоду стати чим іншим, а не священиком у Болотниці! Колиб так він був став прим. інжініром у своїй державі, то я певний, що він поперекопував би всі коліна Дністра і Дніпра і зловив силу води, що нині пропадає марно, як і його енергія, і запряг би її, щоб обертала сотки фабрик і заводів. Він зробив би це! Якби була своя держава і він міг був набути військової освіти, я певний, що він став би що-найменше полковником, дбав би про кожного жовняра, всюди заглянув би, а в бою йшов би перший! Якби він став моряком, не кинув би корабля у тривожній хвилі, але як його капітан він казав би себе привязати до щогли і з нею пішов би на дно, або щасливо причалив би до берега! Чи я зрозуміло знаю, чим він міг би ще бути? Кажу тільки те, що в нього тисячі енергоступенів, що хочуть день у день обявитися ділом, ожити в чині.

(Продовження буде.)

# Буковина.

### Буковина — Мармарошина

Ми писали вже свого часу, що ром. міністр закордонних справ Міронеску переговорював з нагоди свого побуту у Варшаві в справі залізничих доріг між Буковиною і Мармарошиною через Східну Галичину. Тому, що проєктована лінія переходить також через Закарпатську Україну, втягнено в ці переговори й чехословацький уряд. Довідуємося, що конференція в справі проведення залізниці через українську область, в якій взяли участь Румунія, Польща й Чехословаччина, відбулася перед кількома днями в Празі і що підписано в цій справі угоду. („Час".)

### „Тарас Бульба" по румунськи.

Артист черновецького румунського театру Ат. Мітрик драматизував відому повість Гоголя, сконфіскований недавно в Коломиї, на румунську сцену. Премієра „Тараса Бульби" відбулася в румунському театрі в Чернівцях 4. н. м.

### Ренегат.

Читаємо під цим заголовком у „Хліб. Правді": Учитель з Кабина Теофіль Барбір робить у селі страшну пропаганду проти української і за румунською школою і страшить людей, щоб не домагалися української школи, бо будуть мусіти будувати новий шкільний будинок і ін. дурниці. Не дивно нам з нього: запроданець продав не лише себе, але й маму свою і з таким бандитом ніхто не числиться. Дивно нам лише, що найшлося досить велике число українців, які підписали просьбу, щоб лишилася румунська мова в школі в селі, хоча там нема ні одного румуна! — До цеї замітки треба додати, що таких ренегатів між учительством на Буковині доволі богато. Нам прим. відомо, що секретар гром. учительської організації в Чернівцях Кавуля, тепер ром. „патріот", був колись теж свідомим і активним українцем.. А втім: за такими типами не треба нам шукати аж на Буковині! Є їх немало значно ближче, таки поміж нами...

---

# Постанова Найвищого Суду.

### Соймових справоздань конфіскувати не вільно.

Найвищий суд видав дуже важне оречення. Ґазета „Польонія" в Катовицях підпала конфіскаті за парляментарне справоздання зі шлеського сойму. Окружний суд затвердив конфіскату, одначе Найвищий Суд ухилив оречення, що парляментарне справоздання, уміщене в пресі, наскільки воно згідне з правдою, не може бути конфісковане. Найвищий суд у своїх мотивах, поданих на письмі, вияснює, що „соймове справоздання, опубліковане в пресі, це найкращий спосіб контролі послів з боку виборців". А далі Найвищий Суд виводить: „пресове справоздання з парляменту, це найкращий спосіб лучности між суспільністю й представниками народу, і тому справедливим є, щоби вірне соймове справоздання було поза відповідальністю".

Наведене оречення, як кожне інше оречення Найвищого Суду, має згідно з законом силу обовязуючого права.

---

# Траґедії будня.

(Від нашого кореспондента.)

**Луцьк, 4. квітня 1929 р.**

Дня 2. квітня ц. р. був я свідком страшної людської драми. В год. 8-ій ранку вийшов я на залізничу стацію, щоби зустріти одну особу, що мала приїхати до Луцька. Я спішив. Передімною йшла молода жінка чи панночка, струнка, чисто вдягнена. Мою увагу звернула її дивна хода, якась повільна, „без мети". Так на потяг не йдуть. Не могло не бути й прогулькою в таку пору за місто. Чому я звернув увагу на все те, не можу собі зясувати. Коли людська душа є відбірчим апаратом, що мимо волі приймає вібрації духа інших людей, то можливо, що мені передавалося щось з того, що в цей момент переживала ця нещасна людина.

Думка, що треба поспішати, перервала мою увагу. Я випередив цю жінку й прискорив кроки.

Підходив потяг. Біля семафора він зменшив швидкість. Я чомусь пішов йому на зустріч. Раптом щось там сталося. Тривожний гудок паротяга. Метушня. Я поспішив туди.

І ось картина: та сама молода жінка лежить уже біля тору з відрізаною вище коліна ногою. Друга нога надрізана. Кров. Рука якось страшно викривлена. Капелюх окремо. І окремо... нога.

Принесли ноші. Поклали. Вперше застогнала: „Зимно мені в ногу" З носилками поклали на авто, повезли до шпиталя. Весь час притомна. Питається, куди її везуть. В шпиталі ампутували їй другу ногу. А на третій день — оголошення польською мовою: Лідія Черняківна, 21 літ, „після коротких, але тяжких терпінь" померла. Жалібне оголошення товаришів по службі. А батьки, родичі?

„Короткі, але тяжкі терпіння"...

Яка жорстока іронія!

Зовсім не такі були ці терпіння! Лідія Черняківна, православна, вчилася у польській учительській семинарії. Її спокусили перейти на латинство надіями на скінчення. Зламала віру батьків, а одночасно — зірвала все зі своїм народом (цеж і було метою тих, що „навертали" її). А далі — непорозуміння з родичами, самітність, докори совісти. Наслідки — незадовольняючі успіхи в науці, невитримання метури, служба урядничкою в одній з державних установ і нарешті — загроза редукції. Ще зимою неспокійна совість кидала її на самогубство. В конечному результаті цих довгих і страшних терпінь української душі — шукання розвязки під потягом.

Перед якимсь часом знайшов собі таку саму розвязку другий українець — у Стрию. Голод штовхнув його теж до переходу на латинство й польськість, щоб утриматися на посаді. Втративши її після різних митарств збожеволів і кинувся в ріку.

А скільки таких драм ще не доведених до остаточної розвязки! Скільки є ще інших, що зрадили віру батьків і свій нарід, ховають у душі від людського ока оці довгі й страшні терпіння? А їх є чимало на Волині. Душохвбство обіцянками посад і інших благодатей звело на зраду богатьох голодних і легкодухів.

Деякі з них, схоплених у кігті душохапства, лише самі зрадили нарід. Інші похрестили дітей по латинському обрядові й виховують їх у польській мові; совість не дозволила їм самим вступити на шлях особистої зради, отже поробили яничарами несвідомих дітей за шматок сухого хліба. Інші-ж, хоч і не пішли на зраду, але ховаються з своїм українством і вірою й оминають „страха ради" тих, що не криються з своєю українською душею.

Ці страшні драми „навернених душ", звичайно, не спиняють душохапів. Навпаки, підготовляють цілі нові армії „фахівців" від ловів на українські душі. Їх бачите в кількох наших містах. Чого вони тут? — питаєтесь. Чого їм потрібно від наших наболілих у стражданнях душ? Це, бачите, „апостольську" місію вони виконують. Їх не зворушують ні пошарпані колесами паротягів молоді тіла, ні посинілі трупи топельників, ні сльози батьків, вдовиць і сиріт.

В них лиця погідні, осяяні світлом внутрішнього задоволення: вони-ж несуть нашому народові „західню культуру" й „високі християнські ідеали"! Чим не апостоли? Ми їм не дивуємось. Перестали вже дивуватися, бо вже давно бачимо їх у ролі душохапів, чуємо їх страшне крякання над нашими трупами.

Але ті, що називають себе „стопроцентовими" українцями! Вони промовчують ці довгі й страшні терпіння наших жертв душохапства. Вони самі намовляють несвідомих братів лізти в їхні лабети. Закликають кохатися. Називають, не червоніючи, приятелями й спасителями нашими. Вони обливають помиями тих, що закликають українців шанувати себе й бути тим, чим їх породив наш нарід.

Хтож гірший?

„Стопроцентові" співають „осанна", а тисячі, тисячі невинних наших дітей по селах втягаються на той самий шлях, на який втягано бл. п. Лідію Черняківну... На шлях майбутнього самогубства.

Хтож гірший?

**В. Островський.**

---

# По широкому світі.

Американський уряд повідомив офіціяльно Женеву, що він візьме участь у черговій сесії підготовчої комісії в справі розброєння 15-го квітня. Америку заступатиме посол Спол. Держав у Брюсселі Джібсон.

Канцлер Німеччини д-р Мюлер поважно недужає вутробою.

У Лісбоні відкрили чергову революційну змову проти уряду. Між арештованими є син бувшого премієра Альваро Кастро і кілька старшин.

Австрійські металівці залишили намірення страйк.

Кріза в Монако поладнана: князь Люї і його піддані пішли собі на уступки і порозумілись.

У Тирані арештували грецького епископа за те, що він не хоче признати нової альбанської церкви.

---

Д-Р. В. БЕЗУШКО

# Лепкого „Мазепа".

2)

(Продовження.)

Діло Хмельницького заломилося з його смертю, а не знаємо якими дорогами воно булоб пішло, якби Хмельницький був ще якийсь час прожив: великий організатор і полководець не був найліпшим політиком. На безмежних степах, де людина зовсім не хотіла чимнебудь себе обмежувати, де не розуміли, що свобода лежить і в обмеженні і в обовязках, де кожний козак осібно хотів наслідувати шляхтича, бо цеж був його ідеал в часі мира, — тяжко було взагалі наладнати державне життя. Діло великого будівничого Мазепи, — напротязі двацяти літ — де вже скількість літ в наших відносинах мусить збуджувати подив — також як діло геніяльного полководця і знаменитого політика Кромвеля — пішло з ними до гробу.

Приглянемося учасникам тих подій, яких нам змалював письменник у своїм творі. Найперше з українським табором і шведським, а відтак з табором Петра Великого.

На українськім боці грає безперечно найважнішу ролю гетьман і від нього зачнемо. Та постать найбільше нас цікавить — тим більше, що Лепкий сам поставив собі за завдання прославити її. Зачнемо від фізичного вигляду Мазепи: Він був середнього росту, худощавий, мимо семого хрестика на плечах тримався просто, як двацятилітний молодець; ходив певно і рівно; очи мав сдержливі, але широті, гнучкі, але гармонійні. Все старанно вдягнений, але без зайвих прикрас, без пер і блискучого каміння. „І так знати, що це Мазепа" — сказано. „Від природи лагідний, мягкий, любитель фільософії і мистецтва, опікун культури і ширитель просвіти, кожний свій гострий крок болючо відчував". „Він-же звичайно (Полтава І. ст. 19) такий зрівноважений, спокійний, що навіть найближчі не відають тайників його великої душі". „Голос гетьмана був чистий, як струя з придорожньої криниці і мягкий, як шовк, як оксамит... Хотілося й мусілося вірити тому, що він казав". Від дитини виріс в двірській і великопанській атмосфері, тому, може, й дуже вважав на товариські форми. За молоду віддавався фільософії, поезії і мистецтву. Життя його було „неспокійне і романтичне". В житті, як каже він до Мотрі: він став „людиною не мрії, а діла". Він мав уже „великий воєнний досвід". Для Мотрі він „чоловік з тамтого століття, з великих часів, котрі вона так любить. „Сомкова душа вселилася в нього". Його життя це: „боротьба за славу і за владу". З нього передовсім вроджений політик. Кочубей так висказується про Мазепу: „І я... хоч знаю його пів копи літ, то ніяк не розберу, що в його душі сидить. Крутий чоловік..." „Гетьман хитрець, чоловік влесливий і підступний". „Гетьман сам нещирий, але любить тую щирість у других, як звичайно любимо те, чого нам бракує". „Серце — каже гетьман — добре на весіллю, а не в битві, якаб не була тая битва. Боротьба річ сили, а не совісти". „Серця нам не бракує, лиш характеру мало. Хоруємо на польську хоробу. Таких сусідів Господь Бог підібрав, що не богато можемо від них навчитися". „В нас на Україні — сказано — скорше вовків освоїш, між людей до доброї згоди, до конечного послуху привчиш". Мазепа держався своїм розумом і досвідом; він знав, що „не було (на Україні) нікого, щоб бистростю ума і богацтвом досвіду перевищав його". Він „знав силу свойого слова і цілої своєї появи, котрій по силі піддавався навіть цар Петро". Він одинокий котрого шанує і перед ким має респект грізний, невблаганий цар"..., бо „Петро тілом, а Мазепа духом страшний". Мазепа сонце, а всі інші (з його окруження) це його сателіти.

„Кочубеївна дивилася на гетьмана як на ангела, що з небес злетів". Коли він відвідав бенкетуючих козаків на подвірю, то це „ніби Херувим через двір перелетів". В політичнім життю України на свій час, він був незаступлений. Не чужий йому сентименталізм. Він терплячий спаситель і артистична вдача: про це довідуємося з його поведінки з робітниками на київській фортеці. Супроти Кочубея і Кочубеїхи поводиться як святий. Сентименталізм пробивається у нього у хвилинах вирішування переходу на бік Карла XII. Коли його Чуйкевич повідомляє про втечу козаків з табору, то він замісць карати виголошує тільки промову до козаків. Направляти людей хотів він промовами, що і очевидячки до цілі не вело.

Займається він ділами, які належали би до звичайного старшини: тоді, коли навіть Батурин непоінформований про положення, він каже вартовому на випадок наступу москалів, зірвати міст.

Всупереч загальному переконанню українців ще й нині, він висказує погляд несентиментальний: „Відколи світ, відтоді й війна і поки його, поти й війни. Дурний, хто вірить, що людей можна перетворити в ангелів".

(Продовження буде.)

**ВІДГУКИ ДНЯ.**

## Раджу, як можу.

Жиди в богато кращім положенні від нас. Не йде котрому з них інтерес, відбирає йому другий клієнтелю чи жінку, докучає совість чи теща — він іде до цадика по пораду. Як той цадик порадить, то порадить, але якусь пораду дасть.

В нас цадиків нема і люди крутяться зі своїми болями, як муха в полонці та густо-часто сповідаються перед першим стрічним знайомим. З цього не може бути добра, бо знайомий може показатися віслюком з найглибшого закутка Дарданелів, а його порада ще гіршого лиха наколїть.

Коли я обіймав посаду фейлетоніста в „Ділі", здавалося мені, що маю тільки писати фейлетони. Але швидко переконався, що мої обовязки куди більші і тяжчі. Майже щодня приходять до мене люди і листи з запитами, що робити в цім чи в тім випадку. Кожний просить поради, потіхи, а навіть порятунку.

Що діяти?!

Беру до рук лексикон, кухарську книжку, правильник доброго тону, кодекс чести, господарський календар, підручник для закоханих, ґінекольоґічний порадник, атляс, сонник і раджу, як можу.

Не моя вина, коли що не так, як треба, бо — як то кажуть — „нек Геркулес, убі Троя".

Збираю всі запити та просьби в осібну течку і що якийсь час частинно полагоджую.

Пише до мене якийсь молодий чоловік:

„Покинула мене наречена. Єдина... Кохана... Незабутня... Радьте, що робити, бо життя собі відберу"!

Незнаний молодий чоловіче! Певна річ, подружне щастя це приманчива ціль, але я раджу вам дати на Службу Божу з вдячности, що ви його так легко вминули. Щодо самовбиства, то найдешевшим і найлекшим способом ще надалі вдержується стричок. Він є і найбільш інтратним, бо по вашій смерти родина розпродасть шнурок за добрі гроші.

В іншім письмі запитує господар:

„Як збільшити видайність молока в коров?"

Дивно мені, що ви, пане господар, ще досі цього не знаєте. Стільки вже в нас молочної літератури, а люди ще не освідомлені. Просто, беріть і розливайте молоко водою!

Третій „просьбар":

„Порадьте мені, що маю робити з жінкою. Маю 360 зол. платні, а вона курить, як австрійський драгон. Прокурює 3 зол. денно, не враховуючи сірників і паперців".

Пане! Зменшити видатки на куренння можна в цей спосіб: Купити жінці запальничку, а замісць паперців уживати часописів. Колиж вона не схоче так курити, то втікайте від неї, щоб аж за вами курилося.

Четвертий лист такого змісту:

„Скажіть, коли вже раз буде тепло, бо, бігме, тяжко витримати!"

Тепло буде тоді: коли атмосферичне тисненя перенесеться з Ірляндії до Африки і звідтіля повіє теплий вітрець. Тоді стоплятся сніги і висохнуть болота, що наступить найдалі в половині червня, або й ні.

А тепер дещо з особистих, не письменних просьб.

Приходить до мене недавно один добре збудований юнак і каже:

— Я в середу, 10. квітня, даю свій концерт. Люди мене ще не знають. Порадьте, як зробити рекляму. Можеб так ви в фейлетоні мене згадали?!...

— Дуже радо, пане теноре, хоч маю прикрий досвід у тім напрямі. Коли тенор незнаний, то ще знає мене, але як починає бути знаний, перестає мене знати.

— О, я не з тих!

— В такому разі возьміть до помочі Шаляпіна. Половину програми ви, половину він...

— Ні, але серіозно...

— Серіозно... Розліпіть афіші, дайте невисокі ціни, а публика прийде. Вона цікава на нові таланти. Тільки мусите гарно співати. Решта вже піде, як по Маслосоюзі.

Концертант вийшов. Чи застосується до моїх порад — побачимо.

Галактіон Чіпка.

---

60-літний ювилей „Просвіти" відсвяткуємо найкраще, коли всі від „мала до велика" станемо її членами. Тож спішіться зі зголошеннями в члени, надсилайте вкладки й іншим пригадуйте.

---

## Ідеали й дійсність.

**Соціялістична господарка у Відні.**

З тих часів, коли соціялізм вийшов на широку вулицю зі своєю пропаґандою, поширилась думка, що ідеалом організації праці має бути організація колективна. Особливо серед нашої інтеліґенції на Наддніпрянщині під впливом московського розвитку поняття про колективізм як ідеал вважалося і вважається часто ще й досі за аксіому. Колись у нас було ганьбою не зватися соціялістом і навіть ті кола, що їм би це й не личило, прибирали собі штудернацькі назви, на взірець хочаб наших „соціялістів-федералістів". Тож пораб тепер придивитись, як ці вивчені з книжки теорії виглядають на ділі і то не лишень у московських реформаторів, але й у краях більше культурних.

Практика показує, що наша колишня аксіома може втриматися лишень на папері, що всяка господарча справа ведеться добре тільки там, де її провадять окремі, незалежні від настроїв мас, чесні й відповідальні, наділені правом ініціятиви особи. А там, де головною турботою керманичів мусить бути те, аби не стратити виборців, аби найбільших крикунів задовольнити, словом, де справа спрямована на інтерес партії чи одної суспільної верстви — там вона розвалюється, попадає в руїну. Фабрики та інші підприємства крахують, гроші розтрачуються, коли не розкрадаються, заводиться корупція і розростається до більших розмірів, ніж то інколи бувало за старих монархічних часів.

Цікавим прикладом соціялістичної господарки є організація харитативної допомоги сиротам та дітям без опіки в місті Відень, яке преції ні в якім разі не може жалуватися на недостачу вишколених фахових сил. У громадських притулках виховується небагато понад 2.000 дітей і ті притулки коштують громаду 6,400.000 шілінгів, значить понад 900.000 долярів. Коло 5.000 дітей, що таксамо потребують допомоги, як і ті 2.000, громада не може приняти, бо не має грошей. Отже одна дитина коштує громаду річно коло 3.000 шілінгів — на віденські відносини величезна сума, бо рахуючи на душу по 3.000 шілінгів, родина з 5 душ малаб на себе річно видати 15.000 шіл., себто по 1.250 шіл. на місяць. Коли приняти під увагу, що австрійські міністри дістають по 900 шілінгів на місяць (а лишень соціялістичний біргермайстер 3.000 шіл.), то виходилоб, що в Австрії навіть міністри не в силі видати на свою дитину стільки, скільки громада видає на одну сироту. Здавалось би, що ті притулки мусілиб бути справді палатами, а ті діти справді жити по королівському. Та так не є. Притулки, як притулки, а діти дістають той мінімум до життя, якого вже далі зменшити не можна. А такі великі гроші коштує ця допомога тому, що, як показує кошторис, на віджпвлення і зодягнення дітей іде неповних 30 проц. усіх коштів, а на адміністрацію — понад 70 проц.! При чому, розуміється, харч службового персоналу зачислено не до адміністрації, а до „віджпвлення"...

Варто зазначити, що в старій монархічній Австрії в подібних інституціях під зарядом військового міністерства на адміністрацію не вільно було видати понад 12 проц., а після перевороту вже на українських станицях військових поворотців в Австрії видавалось на адміністрацію 15 з чвертю проц. Дальших коментарів чейже не потрібно.

Так виглядають у практиці навіть в культурних країнах ті нашим суспільством колись загально ісповідувані „ідеали"!

---

## Клопоти Андори.

Істнує в Пиринеях маленька, мало кому відома республика, що називається Андора. Тепер у неї назріли поважні непорозуміння з Еспанією. Еспанський диктатор Прімо де Рівера спробував завести в андорських школах замісць катальонської мови еспанську. Ця спроба йому не повелася, але загострила відносини. З давніх давен андорці промишляли пачкарством, а тепер еспанські митні власти почали їх переслідувати та арештувати. Андорцям загрожує крім того нова небезпека з боку еспанського капіталу. В Мадриді утворився фінансовий синдикат, який має на меті використування природних богацтв цеї найменшої европейської республики. Цей синдикат запропонував Андорі збудувати чудове касино й залізницю Барцельона-Андора-Тулюза. Для туристів, крім касина, рулетки та інших принад малиб збудувати ряд пишних готелів. Та 5.000 андорців не дали на це своєї зґоди й рішили звернутися за допомогою до своїх високих покровителів — до епископа урґельського, який одержує від республики 891 франків річно, та до президента французької республики Думерґа. Крім того андорці „амобілізували" своє військо, яке нараховує аж 40 жовнірів. Мобілізація має за завдання оборону республики.

## Несподівана підвишка почтової тарифи.

**Подорожіли поручені листи, пересилка пачок і телефонічні розмови між містами.**

„Пріма Апріліс" приніс ще одну несподіванку, але вже дещо неприємну. Від 1. квітня ц. р. підвищено несподівано деякі додаткові оплати почтової тарифи. І так оплата поручених листів у внутрішньому обороті виносить замісць 40, 50 сот., у закордонному замісць 50, 60 сот.

Найбільше підвищено оплати за пересилку пачок.

До 1. квітня найнижча ставка виносила 6 зол., нині вже 10 зол. з приноровленням двох кваліфікацій оплат, а саме від ваги та віддалення. Напр.: За пересилку пачки ваги одного кґ., яку пересилається не дальше 100 км., платиться 60 сот., а від тої самої пачки не дальше 600 км., платиться вже 1.20 зол. Оплата за пересилку пачки, яка важить 15—20 кґ. виносить 3.50 зол. але не дальше як 100 км., зате понад 600 км. вже 10 зол.

Оплата за доручення почтової телеґрами як порученого листа виносить вже не 40, але 50 сот.

Також оплата за телефонічні розмови між містами сильно підскочила вгору. Звичайна тримінутова розмова підскочила з 50 на 60 сот., важна з 1.50 зол. на 1.80 зол., у вільних годинах з 30 на 36 сот., а пресова розмова з 25 на 30 сот. Таким чином підскочили оплати за розмови на дальшу віддаль від 10 до 20 відсотків.

---

## Дивогляди.

**З теорії умовности.**

Німецькі націоналісти т. зв. „расісти", що ведуть антисемітську кампанію, пишуть у своїм орґані „Атака" про славного фізика Айнштайна так:

„Айнштайн — жид. Він жидівський підданий і тимсамим марксіст. Він відкрив якусь таку теорію, з якої ніхто — ні він сам — нічого не розумів. І за це назвали його великим"

**З функцій президента.**

З американської традиції:

„Напротязі всього страсного тижня особистий персонал Білого Дому в Вашинґтоні був занятий крашенням яєць. Гувер приймав у перший день усіх, що приходили до нього з побажаннями і роздав 30.000 крашанок".

---

## Наша почтова скринька.

**Відрізана провінція.**

Наша редакція дістала лист з підписом поважного громадянина, навіть з печаткою. У ньому підписаний жалується, що провінція відрізана від світа, що її урядовці перетяжені працею, коли холод — нема палива, а інтеліґент, що має хист до праці „марнується", нидіє, бо позбавлений усяких культурних вимог.

„У такій атмосфері починаються сплітки". Зате Львів має сходини, відчити, концерт Любки Колессівної, Михайло Голинський співає „Аїду", „Кармен" і „Гальку"...!

Що-ж Вам порадити на це, отче совітнику? Читати часописи? Правда, що Ви могли би довідатись з них, що Голинський співає ці улюблені Вами опери не у Львові, а в Москві. Але це потішило би Вас мало. Відчити? І ми жалуємо, що від них є відрізана наша провінція, бо якби на львівські відчити приїзжали люди з провінції, то такі відчити тут були би, а так їх нема. Заздрите нам кін чи ресторанів? Щоби ходити до них постійно, треба мати і гроші і час. А ходити вряди-годи тільки оскому набеш.

Усе маємо, з виїмком цих двох річей: грошей і часу. І так само, як Ви заздрите нам „столичникам", ми заздримо Вам, мешканцям блаженної провінції. Від часу винаходу радія, ви вже не є такі відрізані від світа, як ваші діди та батьки. За невеликі гроші можете прислухуватись гомонові великих столиць зранку до вечора, саме тоді, коли ми мусимо задоволитися списуванням радіових програм для вашого вжитку.

Кажете про „культурні вимоги". Є ще один засіб боротьби зі середовищем, не дуже дорогий, дуже успішний і який повинен Вам дати повне вдоволення. Наші книгарні та видавництва мають гори книжок, яких нема кому читати. У Львові всі не мають часу. Кожний після „бюра" біжить на засідання, нараду, конференцію або „ділову" зустріч, а провінція, яка мала би на книжки час — відрізана від світа!

Щож Вам порадити на це, отче совітнику? Хіба скликати в цій справі фахову нараду, засідання та конференцію!

# „Дно ока або враження хорої людини з бюдж. сесії в соймі“.

Варшавський „Курер Поранни“ (з датою неділя 7. квітня) помістив довге інтервю марш. Пілсудського під повищим заголовком. Тут подаємо короткий зміст цього інтервю, а в найближчому числі подамо ширше. Сказано там:

„Маршал П. у часі недуги боявся, коли лікар мав йому оглядати око. Однак потім виявилося, що тут не було нічо страшного. Таке саме дно ока є й у діяльности, а саме держ. сойму трибунал. Досі в Польщі, хоч були надужиття й лайдацтва, ніодному міністрові не грозили держ. трибуналом, крім мін. Кухарського, якого таки не віділсали в держ. трибунал. В друге трапилося це з мін. Чеховичем, що впорядкував польські фінанси. Посли навиклі до корубції в першому соймі конкурують вічно з одним сувереном держави, бо самі вважаються суверенами. Часто думають, що коли їх живіт заболить, то це найважніша подія всеї держави. Колиж такий пан зафайдається, то кожен мусить поливляти його зафайдане білля, а коли забздить, то це вже важне для інших, а найбільше для міністрів, що мусять обслуговувати та фагасувати цим зафайданцям.

Нещасна Польща мусить і це шанувати, що кожна, хоч трохи розумна людина з трудом видержує це товариство, коли вимагають від неї, щоби шанувала нісенітниці, щоби мовчала, коли її обиджують і лизала їх зафайданий одяг. До того довели старання зробити з сойму професійний союз з людей, недужих на файданітіс посліиіс. Життя міністрів із панами хорими на файфанітіс посліиіс мусить стати каторгою. Один міністр по розмові з послами сказав, що йому здавалося, що вийшов із менажерії, повної злосливих малп“.

Маршал переходить до вражінь хорої людини. Коли прем. Бартель прийшов до нього вдруге, щоби порадитися перед кабінетовою радою, маршал сказав, щоби п. Чехович як обвинувачений не ходив на якінебудь засідання в звязи з його обвинуваченням, бо бюджет певно відкинуть, кабінет буде змінений і цілий клопіт спаде з голови президента. Президент може рахувати на маршала, як на того, що поведе кабінет. На другий день довідався, що кабінетова рада скінчилася нічим. Так п. Чехович станув до розправ сойму. Маршал знав Возніцького, бо в першім соймі був він т. зв. симпатиком маршала. Вже тоді був він тяжкий на умі. Колиж став людоїдом, що полює на товщ п. Чеховича чи на його мішок, то ум його ще гірше задубів. Маршал пригадує собі як заступав корепетитора хлопцеві, який хотів здати іспит з 4-х гімн. кляс. Через цілі два тижні не міг йому при альгебрі вияснити, що коли додати до „а“ „б“, то сума буде а плюс б. Нещасний хлопчина прів, але не розумів цього, бо мішав множення з додаванням. Вкінці маршал рішився, що переконати хлопця про повище альгебраїчне твердження буде вибити його різками. Той бідний хлопець пригадує маршалові пос. Возніцького. Бувають випадки, що великий творець життя забуде комусь повісити в голові ліхтарню. Щож на це порадити. Може великий творець з милосердя для нашої бідної та знищеної батьківщини хотів з того дурного ґебеса створити ілюстрацію, як файданітіс посліиіс є не лише нікчемна, але й ідіотична. Приповідка каже, що краще з мудрим загубити, ніж з дурнем найти. Може ще повстати приповідка: „Дурний як Возьніцький“. А кожний міністр має слухати з повагою дурниць того пана, поганих його обвинувачень і зафайдане і спочене з думання білля фахового ідіота ще лизати. Як я слухав соймове радіо, то думав, що льоґічним закінченням тої файданістичної опери мусить бути відкинення бюджету. Та там і льоґіка не обовязує. Замах на Чех. закінчився тріюмфальним походом пос. зафайданців і протестом ББ., бюджет ухвалили і так уряд одержав заяву довіря, а посли залишаються до одинокого тепер можливого уряду може задля мішка з грішми. Цікаве, що уряд, якого гол. представники солідаризувалися з обв. Ч., має тепер для більшого престіжу файданітіс посліиіс орґанізувати держ. трибунал і має так знеславитися, як знеславилася сойм. більшість із своєю справедливістю. Уряд має поставитися на рівні зі смердючим файданітісом. Колиб я був президентом кабінету, то держ. трибунал не смів би зібратися мені ні разу, бо такого рівеня з файданами не бажаю. Я довідався, що на ост. бюдж. засідання стягнули до сойму якісь парт. боївки. Шкода, що я був хорий, бо не міг би видержати без наступу на ці боївки бандитів, яких я висік би прилюдно на сойм. подвірі. Щож це за нові маґнати, що збирають війська на те, щоби Польща стояла безладдям. Які це права присвоює собі пос. зафайданець, щоби бандити брали участь у держ. праці? Подивляю мін. Складковського, що позволив на такі безсоромности. Оправдує мін. Склад. це, що заступав хорого шефа кабінету. Перестерігаю, що зафайданість іде задалеко, та що зафайданець може більше відповісти, ніж собі уявляє. Ціла афера бюдж. сесії скінчилася комізмом, який вже є обридливий і противний. Осмішено й зневажено всіх: і сойм і уряд і невживане досі слово державний трибунал.

---

## Конференція прем. Бартеля з марш. Пілсудським.

В неділю голова ради міністрів Бартель конферував довше в будинку ґен. інспекторату збройних сил із марш. Пілсудським.

—o—

## Апанасевич помер.

З Баранович прийшла вістка, що там помер на серцевий удар більшовицький урядовець Апанасевич, який після того, як убив польського поліцая і зранив урядовця, зранив і себе з револьвера. Тепер суд. властям остає лише ствердити, наскільки винуватою є Апанасевичева жінка, яка є в сл. арешті.

—o—

## Літвінов у Варшаві.

В неділю приїхав до Варшави (у переїзді на Женеви на конференцію розаброєнь) заступник комісаря закорд. справ Літвінов із жінкою і шефом протоколу нар. комісаріяту закорд. справ Соколіним. Літвінова ждали на двірці польський пос. у Москві Патек, дир. протоколу мін-ства закорд. справ Ромер і мін. рад. Янковський та більшовицьке посольство в Варшаві в повному складі з пос. Богомоловим. В рецепційнім сальоні побув Літвінов із годину, потім віїхав віденським поїздом до Женеви.

—o—

## Бій амер. військ із мексиканськими повстанцями.

З Ню-Йорку повідомляють, що на ам. теріторії біля прикордонного міста Нато прийшло до бою між ам. військами та мексиканськими повстанцями, які хотіли перейти кордон. Один ам. вояк убитий. На поміч прикорд. ам. сторожі вислали літаки.

—o—

## Арештування комуністів у Львові.

Поліція у Львові арештувала членів ком. партії Польщі та Зах. України. Підчас ревізії в них найшли відозви на 1. травня, значні суми долярів, рукописи приготовані до друку, обіжники, інструкції в справі збройних виступів. Між 7-ма арештованими є одна студентка з Варшави й два студенти вищих шкіл у Львові. Один із арештованих вийшов недавно з вязниці в Гірн. Дуброві після 4-літн. арешту за протидерж. діяльність.

—o—

## Був. ком. пос. Бачинський засуджений на 5 літ.

У Сосновці в окр. суді відбувалася 5. квітня розправа проти бувш. ком. посла Бачинського, якого спровадили з Варшави. Бачинського обвинувачували зате, що в 1921 р. виїхавши до СРСР. із прогулькою, де йому Ворошилов вручив ордер „Черв. Прапора“ для Ланцуцького, в промові сказав, що на випадок війни СРСР. із Польщею польські комуністи станують на боці СРСР. Крім того обвинувачений Бачинський за протидерж. діяльність у Домбровськім Байсені. Суд засудив Бачинського на 5 літ тюрми з відібранням прав і зарахуванням превенц. арешту та заплачення суд коштів 320 зол.

—o—

## Б. есп. премієр розстріляний.

Бувш. еспанського премієра Ґуеру, арештованого підчас рев. заворушень у Валенції, розстріляли. Делеґація офіцерів запротестувала у короля.

—o—

## Зі спортового життя.

### Змагання за мистецтво Ліги.

*Львів.* Чорні — Краковія 2 : 2 (0 : 1).
*Краків.* Гарбарня — Туристи 8 : 2 (5 : 0).
*Варшава.* Варшавянка — Польонія 2:2 (1:1).
*Лодзь.* Вісла — ЛКС. 2 : 2 (1 : 1).

### Австрія

*Відень.* Австрія — Італія 3 : 0 (3 : 0).

### Чехословаччина.

*Прага.* Спарта—Славія 1:0, Вікторія-Жіжков—Кладно 2:1, Чехія VIII—Славой-Жіжков 4:1.

### Мадярщина.

*Будапешт:* Гунґарія—Немаеті 4:1. Уйпешті—Шабарія 4:0, Кішпешті—Бочкаї 3:0, Шомок—III. округ 2:0, Баштія—ФЦ 1:0, Ваціш—ФТЦ 2:2.

### З ким гратиме „Україна“?

Розгривки А-кляси поділено на 2 групи. „Україна“ гратиме в II. групі з такими дружинами: Ревера і Гайоаг (Станиславів), Погонь (Стрий), Лехія і Чорні II (Львів).

---

# НОВИНКИ

— **На дохід інвалідів у квітню неділю ц. р.** продаватимуть пані ґілки під усіма церквами у Львові та на провінції.

— **Особисті вісти.** Д-р Роман Мануляк родом з Перемишля нострифікував свій диплом у фільософічнім факультеті у Варшаві, а брат його Осип Мануляк промувався на доктора медицини в університеті Карла в Празі і під цю пору є на практиці в шпиталі в Остраві.

— **Чи останній сніг?** Останній сніг (чи справді останній цієї зими? — ніхто вже не вірить) зробив наново актуальною справу повені. Військові відділи, що були зібрані над ріками, приготовані до рятункової акції, розїхались у ріжних місцях занадто хутко. У всьому краю падав учора великий сніг і земля вкрита ним на пів метра. Мороз вагався від 2 степені до... 18-и! В суботу вранці мороз пустив і почалась ще раз весняна відлига.

— **Бандитизм.** 5 літ тяжкої вязниці дістав мешканець Керниці біля Городка, Дмитро Борецький, який недавно відсидів 5 міс. за крадіж і не міг їх дарувати тому сусідові, з чиєї „вини“ попав у холодну. Вийшовши з вязниці рішив помститись на І. Ляхові, який зізнав проти нього і одного вечора вбив його. — Суд присяжних у Львові засудив на повішення М. Кшачковського з Угнова за вбивство Теклі Журавецької, а на 8 літ тяжкої вязниці його спільника А. Длуґоша. Оборонець першого зголосив відклик, Длуґош має право надумуватись три дні, чи виплатиться просити зменшення кари.

— **Клопоти з грішми.** Відомий львівський промисловець Влад. Вернер зробив спробу попрощатись із життям, наслідком фінансової скрути. Стрілив до себе попід серце, але не влучив.

— **На селі недобре.** В останніх роках трапляються щораз частіші випадки самогубств між нашими селянами. Те, що колись було дуже рідким явищем, нині, мов у великих містах, стає, на жаль, нормальним. Ось два нові приклади: У Торговиці Пільній (Городенка) повісився 18-літній Василь Совюк; у Бубнищу втопилась у Стрию 20-літня Марія Ляшків. В обох випадках причиною смерти була погана поведінка рідні, в якій ці молоді працювали.

— **Чудасія.** За „Ґазетою Варшавскою“ з 6-го ц. м. переддемо таку новинку: У Плоцьку, у Великий Четвер латинського Великодня, мешканці міста оглядали рідку церемонію. У маріявітській святині голова маріявітів Ковальський висвячував на духовні особи 12 маріявітських сестер, а між ними власну жінку Вілуцьку на... епископа. Тому, що між вірними цієї секти було чимало осіб, які добачали в цій святочній демонстрації образу християнської релігії, голова маріявітів мав охорону поліційного відділу. Вілуцькій вложили на голову замісць епископської мітри корону зі серпанком. У перший день Великодня вона відправляла „Службу Божу“ разом з Ковальським, прибрана в фелон фантазійно мережений, зі серпанком на голові, з жезлом, в супроводі чотирьох „дівиць-жрекинь“. Після „вірую“ вийшла на проповідницю і виголосила пропорідь.

— **Троцький прохає далі.** Троцький вислав до німецького уряду телеґраму зі заявою, що німецькі лікарі можуть при візді його оглянути, щоби ствердити, що він важко недужий, а коли він видужає, негайно покине Німеччину. Одночасно дописувач „Таймса“ з Константинополя повідомляє, що Троцький остаточно втратив надію на візу до Німеччини, бо покинув готель і переїхав на приватне мешкання.

— **Неясна статистика.** Московський журнал „Крокодиль“ видав окреме число присвячене боротьбі з пиянством. Із діяграм нарисованих там виходить, що на кожних 100.000 мешканців припадає 1 театр, 2 кіна, 16 шкіл, 16 ріжних церков і 39 крамниць з алькоголем. Коли хто з нас схоче зробити порівнання з нашими цифрами, здивується, як мало є крамниць з алькоголем у Москві! Львів має їх аж кількасот. Уся річ в тому, що в Москві перед кожною стоять хвости і що там пиянство рахується не на чарки, а на ведра.

— **Ріжні вістки.** Американський парлямент має намір скликати надзвичайну сесію для наради над засобами вдержати протиалькогольний закон. — У 77 р. життя помер у Льондоні американський драматург Брандер Меттюс. — Франц. міністр мистецтв брав участь при відкритті памятника провансальського поета Містраля, в Маяні, в саді дому, де жив і помер поет. — У Бу-

енос Айрес убили секретаря бувшого президента Альвеара д-ра Воронелі, з політичних мотивів. — Біля Кутаїса підчас пробивання тунелю відкрили велике підземельне озеро, а в ньому риби без очей. — У Ленінграді зачинили собор Івана Предтечі тому, що його давони перешкаджали недалекій радіовій стациї. — У Санта-Барбара (Каліфорнія) померла англійська співачка Мей Бельфорт, що мала таку-же популярність в Англії як Містенгет у Франції. — В англійській пресі обговорюють проект будови пам'ятника марш. Фошові. — Після ратифікації лятеранського договору секретар Ватикану кардинал Гаспарі дістане ордер Анунціяти і титул „кузина короля, королевої і королівських князів". — Прага підготовляється до великого свята з нагоди 1000-ліття св. Вячеслава.

**— Голод сензації.** В місті Атлянті в Зл. Державах найвищий суд замісь смертної кари засудив на доживотні примусові роботи двох студентів університету. Ці студенти, сини дуже богатих батьків, кілька місяців тому вдерлися до місцевої аптики й застрілили власителя. Того самого дня їх арештовано й на суді вони відповіли, що забили аптикаря, бажаючи пережити сильні враження. Суд засудив обох звироднілих студентів на кару смерти, а тепер їм замінили її на примусові роботи.

**Присилайте негайно колляду та списки громад і гуртків, що колядували на „Рідну Школу", щоби втягнути їх у загальний список повітів і громад, який ладить до друку Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Зиммон ч. 10.**

# Дописи.

**ЧОРТКІВ. (Вистави театру Когутяка).** Театр під дирекцією п. Когутяка, який дав у Чорткові кілька вистав, заслугує на те, щоб виявити йому загальне признання нашого громадянства прилюдно. На основі граних у Чорткові пес мушу ствердити, що театр пішов добрим шляхом як у доборі пес, так і в їх виконанні. У драмах: „Хмара", „Безробітні", „Воскресення" слідно мистецький хист вправного режисера, совісне приготування штук і вміле гру передовсім тих артистів, що грали головні ролі. Зрозуміння акції, добре відтворення типів і взагалі повна пожертування праця артистів полонили нашу публику. Виведені у нас вистави давали й немало естетичної насолоди. Ролі у драмі „Хмара" Семена (п. Чугай), Настусі (п. Кривецька), Кулини (п. Істоміна), Грицька (п. Когутяк), у драмі „Безробітні": Юрка (п. Чугай), Василя (п. Єрефеїв), Гарасима (п. Когутяк), у драмі „Воскресення": Раїси (п. Худякова), Ограднна (п. Чугай) були виступлені дійсно солідно. Цілість вистав робила дуже симпатичне враження і загально подобалася. — Не диво отже, що наша публика починає чимраз більше набирати довір'я до театру Когутяка, як це й було останнім разом у Чорткові. Бажаємо театрові Когутяка дальших успіхів у його нелегкій праці. **В. В.**

# Відозви й комун'кати.

**Паломництво до Риму.**

Св. Отець Папа Пій XI. Апостольським письмом з дня 6. січня 1929 проголосив 1929 рік надзвичайним Ювилейним роком, бо в т м році Він зачав пятьдесятий рік від хвилі принятя св. Тайни Священства. В згаданім письмі Св. Отець звертається до цілого католицького світа з просьбою, щоби всі вірні діти католицької Церкви разом з Ним тішились тою особливою ласкою Божою, за злученні з Ним серцем і молитвою зложили подяку Богу і просили Бога за поміч як для Него так і для повіреної Йому Церкви, якій грозить так богато зла і стільки небезпек. Всі католицькі народи виплють у цім ювилейнім році свої паломництва до Риму, щоби зложити Св. Отцю побажання з нагоди Його Ювилею, та щоби скористати з тих спасенних джерел ласк, які через цілий той час поплинуть обильніше як звичайно. Український нарід, що у своїй маленькій частинці остає в злуці з католицькою Церквою, напевно також не занедбає цеї нагоди і схоче вислати й від тої маленької частинки своє паломництво до вічного Міста, щоб заявити Св. Отцю свої почування і зложити сердечні побажання. Організації такого паломництва під протекторатом Його Ексц. Митрополита Кир Андрея на місяць липень ц. р. підиялось Марійське Товариство Української Молоді у Львові, віддавши технічний провід паломництва в руки о. д-ра Івана Бучка. Ті, що бажають взяти участь у згаданім паломництві зволять, зголосити ся письмом на адресу: Марійське Тов. Молоді, Львів, пч. скр. 108, або вул. Сикстуська 39 а. До зголошення треба долучити 1 фотографію, а на кошти організації паломництва 20 зол. Зголошуватись найдалі до 15. травня ц. р. Кошти подорожі (їзда III. кл. поспішним поїздом зі Львова через Відень, Венецію, Рим, Неаполь і назад) виносять 220 зол. На приміщення і прохарчування протягом двох тижнів треба рахувати приблизно около 300 зол. Близчі подробиці будуть подані до відома у своїм часі. —ВІД УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ. *о. д-р Йосафат Моркевич. о. д-р Іван Бучко.*

# ОГОЛОШЕННЯ

## Театри.

**Великий Міський Театр:**

Понеділок 8-го, г. 7·30 веч. „Р. Г. Інженір" (аматорська вистава).

Вівторок 9-го, г. 7·30 веч. „Царевич", оперетка.

Середа 10-го, г. 7·30 веч. „Богема" опера Пуччінія. Виступ п. Дембіцької.

## Кіна.

„Аполльо": „Дама в льожі ч. 13" з Гретою Гарбо.

„Лев": „Богині спокус".

„Оаза": „Люп иг ді люп".

„Палас": „Танечниця з Москви".

„Пан": „Мулен Руж".

„Фатаморгана": „Дикарка".

„Химера": „Крила".

## Програма радіо.

**Вівторок 9-го.**

**Льондон** (356) 20·45 Концерт. 23·40 Музика до танців.

**Париж** (1744). 18·35 Пате. 20·30 Дві опери: Перголезе і Паера.

**Берлін** (475,4). 20·00 „Єнуфа", опера Яначка.

**Рим** (443,8). 20·45 Опера.

**Міляно** (501,2). 20·30 Староіталійська музика. 23·30 Джезбенд.

**Відень** (519,9) 20·10 „Весна у Відні", соля і музика.

**Будапешт** (545). 11·20 Опера. 22·00 Циганська музика.

**Мюнхен** (536,7) 20·05 Радіо-оркестра.

**Прага** (343,2) 16·30 Скандинавська музика.

**Копенгаген** (1000) 19·00. Концерт.

**Москва** (1442,3) 10·20 Европейська музика.

**Київ** (775) 18·30 Камерний концерт.

**Харків** (1680). 18·30 Військовий концерт.

**Варшава** (1395,1). 17·55 Оркестра: твори Штравса. 19·20 Опера з Катовиць.

## ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

**Новий Український Театр дир. П. Карабіневича**

Бережани:

9.IV. Базар.

10.IV. Маруся Богуславка. 15—7

**Заходом Марійського Товариства Пань** відбудуться рекодекції для пань в семинар. нійській церкві у Львові ул. Коперника ч. 36. від 15 до 21 квітня ц. р. Кождого дня о год. 5. пополудни наука, по науці суплікація. 1755

Вп п. П. Левицький. Д-ру Кріштальському, Пшеничу, Кудрикові. Д-ру Тисякови, Д-ру Недільці та його квартетови і Вп. Паням Меценасовим з буф-ту — за їхню ласкаву участь у равті Українських Адвокатів — складаємо щиру подяку. Місто цвітів для Вп. Д. Левицькій зложено 50 зл. на фонд вдів і сиріт по українських адвокатах. - За Комітет равту: Д-р М. Волошин, д-р А. Говиковнч. д-р О. Надрага

**Чергові XXXVI Загальні Збори Сокола-Батька** відбудуться в неділю дня 14. квітня 1929 в домівні при ул. Руській 20. о год. 10 рано з слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Зборів і відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 2) Звіт Старшини за діловий рік 1928. 3) Звіт Провірної Комісії. 4) Ухвалення абсолюторії уступаючій Старшині. 5) Реферат: Праця Сокола-Батька на будуче. 6) Вибір Старшини і Провірної Комісії. 7) Внесення і запити. — За Старшину С.-Б.: Микола Заячківський голова в. р. Степан Корецький справник в. р. 1768

**Понгадка.** Звичайні Загальні Збори Акціонарів Земельного Банку Гіпотечного акційної спілки у Львові відбудуться дня 30. квітня 1929 р. в салі Красного Союзу Кредитового у Львові, Ринок ч. 10/І, о год. 16. До голосу на Зборах є управнені ті акціонарі, які найпізнійше 14 днів перед Зборами зложать Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові або в Українській Щадниці в Перемишлі вимагану статутом скількість акцій враз з незападними купонами. Управнення до вступу на Збори будуть видані легітимації (§§ 65, 67 і 69 статута). П. Т. Акціонарі, котрі не одержали ще своїх акцій, як по-можливости взяти участь в Загальних Зборах повідомлять о тім Дирекцію Банку, подавши свою адресу, щоби видано їм на час легітимації на Збори. — Надзірна Рада Земельного Банку Гіпотечного Сп. Акц. у Львові. 1772 1—2

**Союз Артистів і Управа Просьвітянського Тева** складають щиру подяку всім, що віддали останню послугу бл. п. Марії з Чмеля Коссаковій. Зокрема звоанім прийти подяку „Кооператива Український Театр" за пайку в покритті коштів похорону, Всеч. о. совітник Іван Туркевич голова Театральної Комісії Т-ва „Просьвіта" та хор Вп. радника Купчинського за безкорисне звеличання похорону своєю участю.

**„Український Центральний Комітет** у Польщі взиває українських політичних емігрантів, перебуваючих у Польській Республиці, до точного виконання розпорядження Міністра Внутрішніх Справ з 13. XII. 1928 року (Дз. Уст. Nr. 5 поз. Nr. 491) про реєстрацію чужинців, щоб усунути можливість всяких непорозумінь щодо дальшого перебування в Польщі і тяжкої кари за ухилення від реєстрації".

**Присилайте передплату!**

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

**КОРОНКИ**, гафти, тюлі і додатки до до кравецтва. **Бляуштайн, Валова 11.** 1670 3—3

**БРИЛЯНТИ**, також іншу біжутерію купує по високій ціні **Домбровскі-Розважевскі**, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2 1366 44—?

**ПАНЧОХИ**, Пікарпитки, Рукавички і Трикотажі поручає **Гаврилі ЖИВЧАК, вул. Кілінського 1.** 1733 5—15

**ГРИБИ** Висилаю почтою за послілатою, оплачено гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг) по 96 зол. за кільо, також повидла з чистих сливок з цукром, бочілочка 5 кг. 12 зол.; правдива овеча бриндза в 5 кг. бочілочках за 15 зол.; волоські оріхи 5 кг. за 18 зол та великі сушені груші 5 кг. за 12 зол. — **Ф-ма М. Штуммер, Косів коло Коломиї.** 1640 5—10

**ВДОВА** бездітна або старша панна до 45 літ, яка має до 1500 долярів а бажає вийти замуж за вдівця вище 50 літ — урядовця VII. степеня з маєтком вартости 6000 долярів. — Зголошення до Адміністрації „Діла" за предложенням урядничої легітимації ч. 1525 до дня 25. IV. 1929 року. Проситься о докладні дані і адресу. За дискрецію ручиться словом чести. 1750 3—3

**КАВАЛЕР** середнього віку з довголітньою торговельною практикою, обізнаний з книговодством глядає посади. — На жадання кавції зложить готівку, евентуально вексель. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під купець. 1759 2-4

**УНЕВАЖНЮЮ** згублену військову книжочку видану через ПКУ. Самбір, Іван Мердак, річник 1:94, Городок, п. Ліско. 1769

**Ширіть наш часопис!**

**ГОДИННИКИ** тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Цельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5.** 3 154-?

**УКІНЧЕНА** семинаристка пошукує лекції в народних шкіл. Зголошення до Адм. „Діла" під Семинаристка". 1767

**КОСІВ.** Пенсіонат Коржинської біля заведення д-ра Тарнавського приймає гостей вже від 15-го кв тня. 1739 3—3

## ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг жолудка, серця і легенів

**д-р Фелікс Ган**

**Львів, Городецька 46.**

432 **Пересвітлення Рентґеном.** 6—20

## Конкурс.

Отсим розписується конкурс на будівничого-підприємця до реконструкції церкви в Краснопільнах пов. Збараж. Плани можна оглядати щоденно в гр.-кат. Уряді парохіяльнім в Красносільцях. — Письменні оферти вносити до тогож Уряду парохіяльного до дня 15. квітня н. р. Неприняті оферти лишиться без відповіди. — Красносільці, дня 1. IV. 1929. 1760 2—2 За Комітет:

о. Дмитро Сеньківський, парох.

**Найдешевше у Львові**

**заведення гафтів і плісовання**

**старого МІЛЛЕРА**

**Ринок 18. І. пов.**

над Аптикою. Телефон 69-45. виконує **Гафти, мережки, ендльовання, париські плісе в 12 ратах.**

1771 1—1

## КОНКУРС.

Управа Каси Хорих м. Львова розписує отсим конкурс на посаду лікаря рентґенольоґа в характері помічної сили.

УМОВИ:

Лікарський диплом.

Що найменше дворічна фахова практика.

Польське горожанство.

Вік: до 40 літ.

Платня по умові.

Подання вносити до дня 15. ц. м. до бюра Начального Лікаря Каси Хорих при вул. Браєрівській ч. 8.

1770 1—1 Управа Каси Хорих м. Львова.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.